

REFERAT Sårbare Børn- og Ungeudvalget d. 30-10-2019

Mødedato Onsdag d. 30. oktober 2019 kl. 08:00

Mødested Kulturcenter Mariehøj, Richard Morten-lokalet

Mødedeltagere Birgitte Schjerning Povlsen (C), Trine Dybkjær (L), Jakob Kjærsgaard (C), Kristine Thrane (A), Court Møller (B), Jens Darket (V), Anika Rée (V), Henning Bach Christensen, Helene Thorn, Martin Garling

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Børn og Families involvering og inddragelse af børn og forældre.....	4
Styrkelse af Sundhedstjenestens opfølgende indsats ifm. tidlig opsporing.....	7
Styrkelse af sundhedstjenestens tidlige indsats overfor gravide.....	10
Etablering af Co-teaching klasse.....	14
Drøftelse af Sårbare Børn og Ungeudvalgets anbefalinger 5 og 6.....	17

Punkt 1: Meddelelser

Punkt 2: Børn og Families involvering og inddragelse af børn og forældre

19/22097

Resumé

Sårbare Børn- og Ungeudvalget skal i henhold til udvalgets kommissorium, udarbejde en række anbefalinger til, hvordan arbejdet på det specialiserede børne- og ungeområde kan styrkes i Rudersdal Kommune. Udvalget forventer at komme med samlede anbefalinger primo 2020.

På udvalgets møde den 1. maj 2019 besluttede udvalget at arbejde videre med syv overordnede anbefalinger. Som en del af udvalgets arbejde med at udarbejde konkrete anbefalinger vedr. inddragelse af børn, unge og forældres stemme, vil udvalget på mødet få viden og eksempler på inddragelse af børn og unge og et indblik i, hvad lokale unge selv peger på som væsentlige pointer i forhold til at blive inddraget.

Sagen forelægges Sårbare Børn- og Ungeudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Sårbare Børn- og Ungeudvalget afholdt d. 24. oktober 2018 en workshop om familiens og forældrenes betydning for sårbare børn og unge, hvor der deltog forældre, eksperter og faglige ledere. Her blev bl.a. drøftet vigtigheden af inddragelse af forældrene som medspillere, hvor de bedste løsninger skabes sammen med familien. Forældrene er eksperter på deres børn og inddrages på en værdig måde. Der blev endvidere drøftet, at forældre også skal være parate til at modtage hjælp.

I Børne- og Ungepolitikken fremgår, at ”forældrene er de vigtigste personer i børn og unges liv. Rudersdal Kommune har en klar og positiv forventning om, at forældrene tager dette ansvar på sig. Forældrenes aktive involvering i børnenes og de unges trivsel, læring, udvikling og fællesskaber er en helt central forudsætning for en god opvækst og udvikling af personlige, sociale og faglige kompetencer. Tilsvarende er forældrenes aktive involvering grundlaget for, at børn og unge lærer selv at påtage sig et ansvar for deres eget liv og udvikling.”

Forskning viser, at både inddragelse af forældre, samt børns/de unges perspektiv har afgørende betydning. Indsatser lykkes bedst, når de også tager udgangspunkt i forældrenes, barnets eller den unges egne erfaringer, perspektiver og ønsker. Fra dansk og international forskning ses, at børn oftere bakker op om beslutninger, når de oplever, at de er blevet hørt og har haft indflydelse på processen.

I FN's Børnekonvention for børns rettigheder fremgår det, at børn altid skal inddrages og høres i overensstemmelse med deres alder og modenhed, når der træffes beslutninger, der har betydning for dem. Barnets forældre eller værge har hovedansvaret for barnets opdragelse.

Det er endvidere et lovkrav i Serviceloven og et grundelement i den sociale indsats over for udsatte børn og unge, at forældrene er tæt inddraget, samt at styrke udsatte børn og unges rettigheder til at blive inddraget i sagsbehandlingen. En indsats og støtte skal bygge på barnets eller den unges egne ressourcer, og barnets eller den unges synspunkter skal altid inddrages med passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed. Barnets eller den unges vanskeligheder skal så vidt muligt løses i samarbejde med familien og med dennes medvirken. Der er endvidere krav om dialog med barnet/den unge i en række bestemmelser.

Også lovgivningen generelt for hele børn- og ungeområdet understreger det tætte samarbejde med forældrene og, at børns perspektiver skal være til stede undervejs i alle beslutningsprocesser.

Børn og Families involvering og inddragelse af børn og forældre

I tråd med lovgivningen arbejdes der i alle afdelinger med inddragelse af børn, unge og forældre. Børn og Familie har en bred vifte af opgaver, hvor der i hverdagen lægges stor vægt på inddragelse og dialog med både børn og forældre.

Tandplejen har stor opmærksomhed på, hvordan barnet og forældrene mødes og involveres i en undersøgelse eller behandling.

Sundhedstjenesten løser opgaverne i et helt tæt samspil med forældrene og understøtter forældrene i at aflæse det lille barns kommunikation.

Familiehuset har den nære dialog med både forældre og børn. I Familiehuset anvendes der bl.a. et evidensbaseret dialog- og evalueringsredskab, Feedback Informed Treatment (FIT). FIT kan bruges med børn og forældre og har netop fokus på effekt og samarbejde med input fra familien.

PPR arbejder i tråd med lovgivningen med inddragelse af børn og forældre i forbindelse med Pædagogisk Psykologisk Vurdering (PPV), samt i dialogen ved en bekymring for et barn. PPR har endvidere i 2019 arbejdet med, at barnets og forældrenes perspektiv fremstår endnu mere tydeligt i beskrivelser af det enkelte barn.

Socialrådgiverne har stor omhyggelighed med at inddrage børn, unge og forældre som beskrevet i Serviceloven. Endvidere igangsættes et kompetenceudviklingsforløb i metoden Signs of Safety, der målrettet styrker samarbejde og partnerskab med familien om løsninger, der kan skabe sikkerhed og trivsel for barnet. Kompetenceudviklingen vil således yderligere udvikle, at der sammen med familien skal arbejdes med at løse familiens vanskeligheder samtidig med, at der løbende foretages en balanceret risikovurdering af familiens samlede situation.

Der er et stort fokus på at understøtte forældre og børn således, at børn og familiers selvstændighed og kompetencer fastholdes og udvikles. Eksempler på dette kan være, at forældre tilbydes besøg af en familievejleder inden for de første tre måneder efter, at kommunen har fået kendskab til et barns handicap eller alvorlige sygdom. Målet med familievejledningen er bl.a. at sikre helhedsorienteret vejledning om familiens rettigheder og hjælpemuligheder, så forældre er bedre rustet til at understøtte deres barn.

Børn og Familie har også gode erfaringer med, at digitale løsninger kan styrke tilgængelighed til viden og redskaber for forældre. Forældre kan få rådgivning i forbindelse med skilsmisse, hvori der indgår et særligt udviklet program, som forældre selv kan tilgå digitalt. "Samarbejde efter Skilsmisse" (SES) er således et digitalt værktøj som via internettet eller en App til mobiltelefonen giver nyskilte forældre viden og råd, der kan hjælpe dem med at håndtere typiske udfordringer.

Børn og Familie deltager samtidig i Udviklingssporet, hvor der arbejdes mod at skabe gode overgange fra ung til voksen med udvikling af samarbejdsformer, der foregår sammen med den unge eller familien. Udviklingssporet foregår i tæt samarbejde med social- og beskæftigelses- og kulturområdet med fokus på at understøtte involvering og tydelighed om indflydelse på de indsatser og tilbud, der ønskes med udgangspunkt i den unges og familiens perspektiv.

Der ses fortsat et yderligere potentiale i en styrkelse af børns, unges og forældres perspektiver i de forskellige indsatser og samarbejder på 0-18-årsområdet. Det vurderes samtidig betydningsfuldt, at inddragelse af barnet eller den unge hele tiden har opmærksomhed på balancen mellem at tillægge barnets udsagn væsentlig betydning og at inddragelse af barnets perspektiver også matcher barnets udvikling og ikke bliver til overdragelse af ansvar.

På udvalgets møde vil Børne- og Familiechef Helene Thorn præsentere forskning og konkrete eksempler på inddragelse af børn og unge. Udvalget vil endvidere få mulighed for at se videoklip fra interviews af lokale unge, der fortæller om noget af det, som de synes er væsentlige pointer for dem.

På mødet vil udvalget få mulighed for at drøfte anbefalinger til, hvordan dialogen og inddragelsen af sårbare børn, unge og deres familier yderligere kan styrkes.

Indstilling

Direktionen foreslår at sagen forelægges til orientering

Vedtagelse i Sårbare Børn- og Ungeudvalget den 30-10-2019

SÅRBARE BØRN- OG UNGEUDVALGET tiltræder direktionens forslag.

Court Møller (B) og Anika Rée (V) deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 3: Styrkelse af Sundhedstjenestens opfølgende indsats ifm. tidlig opsporing

19/17456

Resumé

Sårbare Børn- og Ungeudvalget har siden april 2018 gennem møder med bl.a. eksperter på området, workshops og besøg på skoler/daginstitutioner fået indsigt i og drøftet en række af de faglige, økonomiske og styringsmæssige udfordringer og dilemmaer, der kendetegner området. På udvalgets møde den 1. maj 2019 besluttede udvalget at arbejde videre med syv foreløbige anbefalinger.

Med afsæt i anbefaling nr. 1: Tidlig, rettidig og rigtig indsats besluttede udvalget på møde d. 2. oktober, at Børn og Familie i efteråret 2019 skal fremlægge forslag til at styrke sundhedsplejerskernes indsats som opfølgning på den tidlige opsporing, der er igangsat via opsporingsredskaberne ADBB og PUF. Forslaget skal både udfolde, hvordan indsatsen kan gennemføres inden for Børn og Families nuværende økonomiske ramme, samt en businesscase med et investeringsforslag.

Sagen forelægges Sårbare Børn- og Ungeudvalget med henblik på drøftelse og anbefaling til Børne- og Skoleudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

På udvalgets møde den 26. februar 2019 blev udvalget af Bjørn Holstein præsenteret for forskning på området. Forskningen peger på vigtigheden i, at indsatser igangsættes så tidligt som muligt og at der både investeres i tidlige indsatser til alle børn, samt tidlige indsatser målrettet børn og familier med særlige behov.

I 2018 blev sundhedsplejerskerne i Rudersdal Kommune uddannet i et nyt screeningsredskab for social tilbagetrækning; ADBB (Alarm Distress BaBy Scale). Derudover implementerer sundhedsplejerskerne aktuelt et supplerende screeningsredskab; PUF (Psykisk Udvikling og Funktion). Screening med disse værktøjer giver en mulighed for en meget tidlig opsporing af mistrivsel. Men screening med værktøjerne kan ikke stå alene. Efterfølgende skal årsagen til et barns mistrivsel undersøges, så den rette hjælp kan iværksættes.

Om opsporingsredskabet ADBB (Alarm Distress BaBy Scale)

ADBB er en systematisk og standardiseret metode, som anvendes til at opspore vedvarende social tilbagetrækning fra 2-måneders alderen og frem til barnet fylder 2 år. Social tilbagetrækning hos spæd- og småbørn udgør en alvorlig risikofaktor for psykiske vanskeligheder senere i livet, herunder bl.a. sprog-, adfærds- og tilknytningsforstyrrelser.

Undersøgelse med ADBB indgår i sundhedsplejerskens sædvanlige undersøgelse af barnet ved henholdsvis 2 måneder, 4-5 måneder og 9-10 måneder. Ved en betydelig bekymring henvises til Rudersdals kommunes Fødselssamarbejde, hvor der er tilknyttet fagpersoner fra Familiehuset, PPR og Sundhedstjenesten.

De nuværende erfaringer fra Sundhedstjenesten er, at ADBB-screeningen har opkvalificeret sundhedsplejerskens observationer og vejledning. Forældrevejledningen er dermed blevet mere målrettet og konkret for forældrene. Det er således forældrenes kompetencer, der styrkes og derved barnets udvikling; helt tidligt i barnets liv og i forhold til problemets opståen.

PUF (Psykisk udvikling og funktion)

PUF er en screening indenfor et bredt spektrum af udviklingsproblemer i 9-10-måneders alderen og udføres af sundhedsplejersken i dialog med forældrene. Nyeste forskning viser, at når der med PUF-screeningen identificeres børn med reguleringsvanskeligheder/psykisk sarthed i 9-11-måneders alderen, har disse børn en øget risiko for at udvikle mentale helbredsproblemer, der er forbundet med høj risiko for vedvarende belastning af børnenes udvikling, trivsel og indlæringsmuligheder. Der ses desuden en høj risiko for ADHD og autismespektrum-forstyrrelser senere i barndommen blandt denne gruppe børn.

I Sundhedstjenestens nuværende indsats bruges PUF til at gennemføre en systematisk afsluttende undersøgelse ved det sidste af sundhedsplejerskens standardbesøg ved barnets 9-månedersalder. Hvis der i forbindelse med undersøgelsen viser sig behov for yderligere indsats, lægger sundhedsplejersken en plan i samarbejde med familien for, hvordan der skal arbejdes videre. I særlige tilfælde deltager sundhedsplejersken endvidere sammen med forældrene i et opstartsmøde i dagtilbuddet for at sikre, at barnet og familien får den bedst mulige start i dagtilbuddet og for at sikre, at dagtilbuddet har de bedst mulige forudsætninger for at tilrettelægge den pædagogiske indsats rundt om barnet.

Forstærket indsats i forbindelse med opsporing

I en forstærket sundhedsplejerske-indsats i forbindelse med opsporede behov, er det Børn og Families vurdering, at der gennemsnitligt vil være et behov for at udarbejde en indsatsplan for ca. 15 pct. af de screenede børn, hvori sundhedsplejersken tilbyder 2 – 6 ekstra hjemmebesøg. Det forventes, at sundhedsplejersken gennem denne tidlige indsats kan forebygge, at mentale helbredsproblemer hos småbørn udvikles for ca. 80 pct. af børnene. For de resterende ca. 20 % af børnene antages det, at sundhedsplejerskens tidlige afklaring og støtte vil betyde en reduceret belastning for barnet og familien. Det må dog forventes, at der blandt denne gruppe børn vil være behov for at sundhedsplejersken henviser en del af disse børn til PPR ved psykolog, logopæd, fysioterapeut eller ergoterapeut.

Det vurderes væsentligt, at sundhedsplejersken i samarbejde med forældrene inddrager dagtilbud i handleplan og fælles opfølgning på indsatsen, så dagtilbud, forældre, sundhedsplejerske og evt. andre fagpersoner kontinuerligt samarbejder om fælles målsætning for barnets udvikling.

På denne baggrund har Børn og Familie udarbejdet følgende forslag, som dels beskriver et forslag, hvor indsatsen løftes inden for Sundhedstjenestens nuværende økonomiske ramme, og dels et forslag, som består af et investeringsforslag til en udvidet indsats målrettet opfølgning på opsporing.

Forslag 1 – Opfølgende indsats efter opsporing med 1 opfølgende besøg

Børn og Familie vurderer, at implementeringen af opfølgende indsats efter screening med PUF og ADBB kan gøres inden for Sundhedstjenestens nuværende ramme, såfremt der alene planlægges 1 ekstra besøg i familier, hvor der opspores et behov for særlig indsats.

Samlet vil det betyde, at den tid der anvendes til dokumentation, hjemmebesøg samt 1 ekstra besøg til 15 pct. af målgruppen (ca. 75 børn), vil kunne holdes indenfor den ramme, hvor der aktuelt er afsat tid til behovsbesøg. Den opfølgende indsats vil have fokus med afsæt i bekymringen på baggrund af opsporing. Forslaget forventes at kunne udmøntes inden for Sundhedstjenestens egen økonomiske ramme. Der vurderes, at der i denne model er en betydelig risiko for at potentialet ved ADBB, PUF- screening og tidlig rettidig indsats i almenområdet ikke udnyttes.

Forslag 2 – Forstærket opfølgende indsats efter opsporing og overgang til Dagtilbud.

Børn og Familie vurderer, at børnene og deres familier i høj grad vil kunne profitere af opfølgning på en opsporing ved ca. 2 – 6 ekstra hjemmebesøg. Der vil endvidere være mulighed for at sikre overgangen til dagtilbud i tæt samarbejde med

familien. Den tættere opfølgning understøtter, at der allerede i overgangen fra hjem til dagtilbud etableres et samarbejde mellem forældre, dagtilbud og sundhedsplejerske om at tilrettelægge den mest optimale pædagogiske praksis omkring barnet.

Ved at foretage 2-6 ekstra besøg i de familier, hvor der opspores et behov, forventes der med de nuværende erfaringer og forskning, at en betydelig del af senere mentale helbredsproblemer kan forebygges eller mildnes.

Det er Børn og Families vurdering, at de opfølgende besøg kan gennemføres med en ekstra ressource svarende til ½ årsværk i sundhedsplejen, svarende til 250.000 kr. Den ekstra indsats i forhold til børnene og deres familier forventes at medføre færre forebyggende foranstaltninger, da flere udfordringer vil være imødekommet tidligere og dermed ikke har udviklet sig. Børn og Familie forventer, at der allerede fra 2021 vil kunne ses en effekt i form af reducerede udgifter til forebyggende foranstaltninger på 200.000 kr. stigende til en reduktion i udgifterne på 350.000 kr. i 2022 og 2023.

(1.000 kr.)	2020	2021	2022	2023
Sundhedstjenesten	250	250	250	250
Forebyggende indsatser		-300	-350	-350
I alt	250	-50	-100	-100

Børn og Familie peger på, at gevinsten ved at sætte ind med en tidlig forebyggende indsats ikke alene er begrænset til et økonomisk afkast i Børn og Familie.

I forbindelse med budgetaftalen for 2020 er der til opfølgning på Sårbare Børne- og Ungeudvalgets anbefalinger afsat 1 mio. kr. i 2020 og 2021 finansieret af en tilsvarende nedskrivelse på 1 mio. kr. årligt af Børn og Families budget i 2022 og 2023.

Forskningen viser, at en tidlig indsats for udsatte børn giver et betydeligt økonomisk afkast til samfundet. Dog viser forskningen også, at det ikke nødvendigvis er den investerende aktør, i dette tilfælde Rudersdal Kommune, der på sigt vil få glæde af investeringen, da gevinsten oftest vil bestå i fremtidige skatteindtægter, færre udgifter til indlæggelser eller lignende.

Børn og Familie estimerer, at den indsats, der iværksættes ved opfølgende besøg af Sundhedstjenesten vil kunne omsættes til mindre indsats til senere øvrige forebyggende foranstaltninger, dog således at der sker en forsinkelse i forhold til indsatsen.

Indstilling

Direktionen foreslår, at udvalget drøfter og anbefaler forslag 1 eller 2 til Børne- og Skoleudvalget.

Vedtagelse i Sårbare Børn- og Ungeudvalget den 30-10-2019

SÅRBARE BØRNE-OG UNGEUDVALGET tiltræder Direktionens forslag og anbefaler forslag 2 til Børne- og Skoleudvalget.

Anika Rée (V) og Court Møller (B) deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 4: Styrkelse af sundhedstjenestens tidlige indsats overfor gravide

19/17385

Resumé

Sårbare Børn- og Ungeudvalget har siden april 2018 gennem møder med bl.a. eksperter på området, workshops og besøg på skoler/daginstitutioner fået indsigt i og drøftet en række af de faglige, økonomiske og styringsmæssige udfordringer og dilemmaer, der kendetegner området. På udvalgets møde den 1. maj 2019 besluttede udvalget at arbejde videre med syv foreløbige anbefalinger.

Med afsæt i anbefaling nr. 1: Tidlig, rettidig og rigtig indsats besluttede udvalget på møde d. 2. oktober 2019, at Børn og Familie i efteråret 2019 skal fremlægge forslag til at styrke sundhedsplejerskernes indsats over for gravide yderligere. Der lægges vægt på, at indsatserne medtænker inddragelse af samarbejde på tværs, herunder med jordemødrene i regionen. Forslaget skal både udfolde, hvordan indsatsen kan gennemføres inden for Børn og Families nuværende økonomiske ramme, samt en businesscase med et investeringsforslag.

Sagen forelægges Sårbare Børn og Ungeudvalget med henblik på anbefaling til Børne- og Skoleudvalget.

Sagsfremstilling

På Sårbare Børn og Ungeudvalgets møde den 26. februar 2019 blev udvalget af Bjørn Holstein præsenteret for forskning på området. Forskningen peger på vigtigheden i, at indsatser igangsættes så tidligt som muligt og at der både investeres i tidlige indsatser til alle børn, samt tidlige indsatser målrettet børn og familier med særlige behov. International forskning peger desuden på, at tidlige indsatser allerede kan sættes ind inden barnet bliver født – og lige efter. Det er fx muligt at opdage begyndende fødselsdepression allerede under graviditeten, og dermed igangsætte en forebyggende behandling inden barnet er født.

Det er væsentligt, at både jordemoder og sundhedsplejerske retter fokus mod tilknytningen mellem barn og forældre fra første kontakt – og helst allerede under graviditeten. Vanskeligheder i den tidlige tilknytningsproces mellem forælder og barn kan have betydning for barnet i forhold til udviklingen af tilknytning, forsinkelse af den følelsesmæssige udvikling, og efterfølgende for udviklingen af intellektuelle og fysiske færdigheder.

Lovgivning og anbefalinger omkring graviditetsbesøg

Ifølge 'Vejledning om Forebyggende Sundhedsordninger for børn og unge' skal kommuner tilbyde graviditetsbesøg til sårbare gravide, hvilket kræver at egen læge og/eller jordemoder opsporer og henviser den sårbare gravide til den kommunale sundhedspleje. Nationalt Videncenter om Udsatte Børn og Unge (NUBU) peger i rapport fra 2018 imidlertid på, at mange gravide med behov ikke opspores under graviditeten, da dette hovedsageligt bygger på visitation ud fra medicinske og sociale indikatorer. Det betyder, at f.eks. personer med relationelle vanskeligheder eller ikke-diagnosticerede mentale lidelser ikke opfanges, hvis de ikke har synlige helbredsmæssige eller socioøkonomiske vanskeligheder.

Nuværende praksis ift. gravide i Rudersdal Kommune

I Rudersdal kommune henvises aktuelt ca. 7 pct. af de fødende til besøg af sundhedsplejerske i graviditeten. Denne gruppe af gravide er karakteriseret som sårbare på flere forskellige områder. For eksempel i form af psykisk, social eller fysisk sårbarhed. Regionen tilbyder gravide i denne målgruppe ekstra svangre-kontrol, samt indlæggelse på barselsafsnit efter fødslen i op til 5 døgn.

Kommunen modtager besked fra regionen, når der skønnes at være behov for graviditetsbesøg af sundhedsplejerske. I andre tilfælde informeres kommunen gennem underretning til Myndighedsområdet, hvorefter der kan tilkøbes

sundhedsplejerskebesøg.

Indhold i en udvidet graviditetsindsats

Ultimo 2019 forventes det, at der er etableret et samarbejde med regionen, der betyder, at Sundhedstjenesten vil få besked fra regionen, når en borger fra Rudersdal kommune har været til første jordmoderkonsultation. På den baggrund vil Sundhedstjenesten kunne igangsætte en udvidet graviditetsindsats med hjemmebesøg mv. i tæt samarbejde med regionen.

Hjemmebesøg fra sundhedsplejerske til gravide kan opspore forældre, der har behov for en tidlig og udvidet indsats allerede inden barnets fødsel, men som ikke er blevet opdaget hos egen læge og jordemoder. Derudover kan hjemmebesøg skabe relation til de kommende forældre, hvilket er befordrende for et tillidsbaseret samarbejde efter barnets fødsel.

Det skønnes at for ca. 10-15 pct. af samtlige gravide vil det være relevant at tilbyde flere besøg i graviditeten, hvilket svarer til ca. 60 gravide. Aktuelt modtager ca. 35 gravide et eller flere besøg under graviditeten.

På denne baggrund har Børn og Familie udarbejdet følgende forslag, som dels beskriver et forslag, hvor indsatsen løftes inden for Sundhedstjenestens nuværende økonomiske ramme, og dels et forslag, som består af et investeringsforslag til en udvidet indsats ift. graviditetsbesøg:

Forslag 1 – Graviditetsbesøg, information fremsendes ved brev i e-boks

Der tages i udgangspunkt i, at kommunen modtager meddelelse fra fødestedet, når en borger fra Rudersdal Kommune har været til første jordmoderkonsultation.

I dette forslag kontaktes alle gravide familier skriftligt via e-boks om Sundhedstjenestens tilbud efter fødslen, samt en opfordring til at tage kontakt med sundhedsplejersken med mulighed for graviditetsbesøg ved behov.

Til forskel fra Sundhedstjenestens nuværende praksis vil forslag 1 betyde, at alle kommende forældre vil blive oplyst om mulighed for graviditetsbesøg og har mulighed for at henvende sig, hvis de oplever et behov for dette. Denne fremgangsmåde betyder, at det ikke længere kun er de vordende forældre, som er henvist fra henholdsvis region, egen læge eller myndighedsafdeling, der får mulighed for graviditetsbesøg. Forslaget forventes at kunne udmøntes ved omlægning inden for Sundhedstjenestens egen økonomiske ramme.

Der kan med dette forslag peges på en bekymring for, at det ikke vil være de reelt sårbare gravide, der tager kontakt med en sundhedsplejerske og modtager et graviditetsbesøg. Erfaringen viser, at det ofte er forældre med et personligt overskud og ressourcer, der henvender sig ved en mere generel opfordring, da det er forældrene selv, der skal vurdere om de er sårbare. Der kan således være en risiko for, at ressourceforbruget på den baggrund ikke kommer den reelle målgruppe af børn i risiko for tidlig mental mistrivsel til gode.

Forslag 2 – Udvidet indsats til graviditetsbesøg for alle førstegangsgravide

I dette forslag indgår et graviditetsbesøg som en del af standardbesøgspakken for alle førstegangsgravide, hvilket svarer til ca. 40 pct. af alle gravide kvinder i kommunen. Det betyder, at alle førstegangsgravide kontaktes telefonisk af en sundhedsplejerske og tilbydes et graviditetsbesøg. Flergangsfødende kontaktes skriftligt via e-boks om Sundhedstjenestens tilbud efter fødslen og med en opfordring til at tage kontakt med sundhedsplejerske, hvis der oplevet et behov for dette.

Erfaringen viser, at den personlige henvendelse fra sundhedsplejerske er afgørende for, at flertallet af sårbare familier modtager et tilbud. Dette forslag vil således betyde en telefonisk kontakt til alle førstegangsfødende i kommunen og tilbud om evt. hjemmebesøg.

Det vurderes, at indsatsen i dette forslag i langt højere grad målrettes sårbare familier med en minimering af risikoen for, at indsatsen ikke kommer den reelle målgruppe til gode.

Det er Børn og Families vurdering at forslag 2 kan gennemføres med en ekstra ressource svarende til ½ årsværk i Sundhedstjenesten.

På den baggrund har Børn og Familie en forventning om, at det inden for en fireårig budgetperiode, vil være muligt at reducere udgifter til forebyggende foranstaltninger svarende til investeringen i ekstra personaleressourcer i Sundhedstjenesten. Udgiften vil årligt være 250.000 kr., mens det forventes, at der allerede fra 2021 vil være en reduktion i udgifterne til forebyggende foranstaltninger med 200.000 kr., 300.000 kr. i 2022 og 500.000 kr. i 2023 og frem.

Businesscase ved forslag 2:

(1.000 kr.)	2020	2021	2022	2023
Sundhedstjenesten	250	250	250	250
Forebyggende indsatser		-200	-300	-500
I alt	250	50	-50	-250

I forbindelse med budgetaftalen for 2020 er der til opfølgning på Sårbare Børne- og Ungeudvalgets anbefalinger afsat 1 mio. kr. i 2020 og 2021 finansieret af en tilsvarende nedskrivelse på 1 mio. kr. årligt af Børn og Families budget i 2022 og 2023.

Børn og Familie peger på, at gevinsten ved at sætte ind med en tidlig forebyggende indsats ikke kun er begrænset til et økonomisk afkast i Børn og Familie. Forskningen viser, at en tidlig indsats for udsatte børn giver et betydeligt økonomisk afkast til samfundet. Dog viser forskningen også, at det ikke nødvendigvis er den investerende aktør, i dette tilfælde Rudersdal Kommune, der på sigt vil få glæde af investeringen, da gevinsten oftest vil bestå i fremtidige skatteindtægter, færre udgifter til indlæggelser eller lign.

Alvorlig tilknytningsforstyrrelse eller andre lignende vanskeligheder grundlægges i det helt tidlige forældre-barn-samspil og har stor indflydelse på barnet og dets muligheder i det senere voksenliv.

Udgiften til en voksen på Kontanthjælp er ca. 180.000 kr. årligt inden evt. statsrefusion og uden udgift til øvrige jobindsatser.

Indstilling

Direktionen foreslår, at udvalget drøfter og anbefaler forslag 1 eller 2 til Børne- og Skoleudvalget.

Vedtagelse i Sårbare Børn- og Ungeudvalget den 30-10-2019

SÅRBARE BØRNE-OG UNGEUDVALGET tiltræder Direktionens forslag og anbefaler forslag 2 til Børne- og Skoleudvalget.

Anika Rée (V) og Court Møller (B) deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 5: Etablering af Co-teaching klasse

19/21993

Resumé

Sårbare Børn- og Ungeudvalget har siden april 2018 gennem møder med bl.a. eksperter på området, workshops og besøg på skoler/daginstitutioner fået indsigt i og drøftet en række af de faglige, økonomiske og styringsmæssige udfordringer og dilemmaer, der kendetegner området. På udvalgets møde den 1. maj 2019 besluttede udvalget at arbejde videre med syv foreløbige anbefalinger.

Med afsæt i anbefaling 3: Light-modeller - mellem det helt almindelige og det helt specialiserede besluttede udvalget på møde d. 2. oktober 2019, at Børn og Familie sammen med Skoleområdet i efteråret 2019 skal fremlægge konkret forslag med udgangspunkt i erfaringerne fra Greve og Århus, der tilvejebringer et beslutningsgrundlag for etablering af Co-Teaching-klasse på 1 – 2 af Rudersdal kommunes almene skoler. Forslaget skal beskrive konkret etablering af den faglige og økonomiske bæredygtighed for oprettelse af Co-Teaching-klasser fra august 2020.

Sagen forelægges Sårbare Børn- og Ungeudvalget med henblik på anbefaling til Børne- og Skoleudvalget.

Sagsfremstilling

Udvalget har haft på studiebesøg d. 30. januar 2019 haft mulighed for at høre om konkrete erfaringer med udvikling af en Co-Teaching-klasse. Udvalget hørte om erfaringer med, at børn med særlige behov, der tidligere ville være visiteret til specialtilbud, nu indgår som en del af en klasse på en almindelig skole. På studiebesøget blev bl.a. fremhævet, at alle børnene i klassen samlet udviklede sig fagligt, socialt og personligt.

En Co-Teaching-klasse er et eksempel på sådanne mellemformer eller Light-modeller. I en Co-Teaching-klasse modtager børn med særlige behov en indsats som en del af hele klassen på en almindelig skole. Hele hverdagen for børnene bliver dermed tilrettelagt med den nødvendige struktur og indsats, der tilgodeser alle klassens børn. Der anvendes på denne måde fælles viden fra både det specialiserede område og den almindelige undervisning i et ligeværdigt samarbejde mellem to fagprofessionelle pædagoger eller lærere. Ansvaret for alle børnenes læring og trivsel er dermed en fælles opgave. I klassen er der både specialviden og i hverdagen arbejdes ud fra specialpædagogiske principper. Et eksempel på en Light-model er bl.a. NEST-klasser i Århus Kommune, hvor børn præget af autisme er en del af klassefællesskabet sammen med børn, der ikke er præget af autisme. Her anvendes specialpædagogiske principper med bl.a. Co-Teaching som metode.

Der peges samlet på, at både børn med særlige behov og alle børn kan trives og lære et fællesskab, som sikrer et godt afsæt for hele klassens børn til at indgå i uddannelse og det senere voksenliv.

Hvad er Co-Teaching

Co-Teaching kombinerer viden fra det almene med den specialpædagogiske viden om børns individuelle situation og behov på en måde, så det kommer alle klassens elever til gavn. Der er således fokus på at tilrettelægge pædagogikken, så specialpædagogikken indgår i den almene pædagogik, så den understøtter, at alle klassens børn kan være en del af fællesskabet.

I Co-Teaching både forbereder, gennemfører og evaluerer almenlæreren og fagpersonen med specialiseret viden undervisningen sammen. Begge fagligheder er altså ligestillede i forhold til at definere og løse opgaven i fællesskab, og de har et fælles og lige ansvar for trivsel og læring hos alle klassens børn. Hverken almenlæreren eller speciallæreren kan gennemføre undervisningen uden den andens faglighed, viden og kompetence.

Beskrivelse af Co-Teaching-klasse i Rudersdal kommune

En Co-Teaching-klasse er et specialtilbud, hvor børnene er en del af den almindelige klasse.

Der kan visiteres 4-6 børn med særlige behov til en Co-Teaching-klasse. Det er afgørende, at en visitation til Co-Teaching-klasse alene er målrettet børn, der alternativt ville være visiteret til et specialtilbud.

De visiterede børn har alle et meget omfattende behov for struktur, guidning, pauser og specialpædagogiske redskaber, der meget tydeligt ligger ud over en almindelig klasse med individuel støtte.

Børnene har behov for en hverdag, hvor hele dagen er tilrettelagt efter specialpædagogiske principper, og hvor personalet har specialpædagogiske kompetencer. Børnene kan være præget af autisme eller vanskeligheder med lignende behov. Der er et øget forældresamarbejde.

Det er kendetegnende for de visiterede børn, at de beskrives med et behov, hvor de alternativt forventes visiteret til et specialtilbud.

I Co-Teaching-klassen anvendes Co-Teaching i hverdagen som samarbejdsform, hvor specialpædagogikken er integreret i almen-undervisningen, så det pædagogiske personale har et lige ansvar for alle ca. 25 elever i klassen.

Der indgår pædagogisk personale med specialpædagogisk viden i klassens timer sammen med klassens almindelige pædagogiske personale. Tilbuddet er kendetegnet af et nært teamsamarbejde, hvor der lægges vægt på at planlægge og evaluere undervisningen sammen. Der prioriteres at give professionel feedback, så teamet udvikler deres samarbejde. Endvidere arbejdes der med teamets faglighed hen mod en fælles didaktik, en fælles pædagogik og et fælles lærings syn.

Co-Teaching-klassen er karakteriseret ved at have et tæt forældresamarbejde, tæt faglig ledelse og systematisk understøttelse fra Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). PPR understøtter svarende til Rudersdal kommunes andre specialtilbud.

Rammer for opstart af Co-Teaching-klasse:

- Mindst 4 særligt visiterede børn i klassen for at sikre den faglige og økonomiske bæredygtighed
- Max. 5-6 visiterede børn. Her vil indgå en faglig vurdering af sammensætningen
- Den konkrete placering sker efter skoleindskrivning med udgangspunkt i en skole med en lille, almen kommende 0.klasse.
- Ved placering af mere end en Co-Teaching-klasse på samme klassetrin, lægges vægt på placering i henholdsvis Nord/Syd
- Skolens ledelse har stor opmærksomhed og engagement i forhold til Co-Teaching-klassen
- Co-Teaching-klassens pædagogiske personale har som grundforudsætning af arbejde tæt sammen om hele klassen, hvor det pædagogiske personale omkring klassen sammen anvender forberedelsestiden efter Co-Teaching-principperne med fælles forberedelse og fælles evaluering
- Specialpædagogisk viden indgår sammen med almenviden som udgangspunkt alle klassens undervisningstimer.
- Det pædagogiske personale har fast supervision og faglig sparring
- PPR sikrer fast tilknyttet PPR-indsats, herunder observation, sparring og supervision, i forhold til hele klassen og klassens børn, samt personale
- Der tilrettelægges en evaluering af tilbuddet sammen med fagpersoner, børn og forældre efter et år.

Økonomi

Ved etablering af en Co-Teaching-klasse skal der indgå en pædagog med tydelig specialpædagogisk viden og erfaringer som en del af det pædagogiske team svarende til klassens undervisningstimer på 28-30 lektioner i 0. klasse.

Den forventede merudgift til drift af klassen vil være ca. 525.000 kr. pr år i forhold til en almen skoleklasse, uanset antallet af elever i klassen. Dette beløb vil dække nødvendig kompetenceudvikling, etableringsudgifter. Hertil lønudgifter til pædagogen med specialpædagogisk viden. Dermed vil skolens budgettildeling afhænge af det samlede antal elever i klassen, hvor der tildeles det almene kronebeløb pr. elev, på samme vis som for alle andre klasser. Derudover tildeles et budget på 525.000 kr. primært til dækning af pædagog med specialpædagogisk viden samt kompetenceudvikling og etableringsudgifter.

For at sikre faglig og økonomisk bæredygtighed vil Co-Teaching-klasse min. have visiteret fire børn, der alternativt ville modtage et specialtilbud. Ved fire visiterede børn vil merudgiften i forhold til at barnet er i almen skole være ca. 131.000 kr. pr. barn. Den samlede udgift til barnet vil være ca. 170.000 kr. inkl. kronebeløbet, hvilket er knapt den takst på 181.000 kr., der følger barnet, når barnet visiteres til Dronninggårdklasserne eller specialklasserækkerne på Skovlyskolen. Den elevafhængige takst tildeles specialklasserne udover en basistildeling.

Det påpeges, at de elever der beskrives visiteret til en Co-Teaching klasse, vil være elever der i dag alternativt ville være visiteret til Dronninggårdklasserne på Dronninggårdsskolen. I fald der visiteres til en Co-Teaching klasse må alt andet lige forventes en nedgang i antal elever i Dronninggårdklasserne, hvorfor en rettidig tilpasning af driften her bør tages med i betragtning.

Det forudsættes, at oprettelse af Co-Teaching-klasse er inden for nuværende økonomiske ramme. På baggrund af forskning og andres erfaringer forventes, at børnene vil opleve trivsel og læring indenfor et almindeligt fællesskab, der skaber et bedre afsæt til uddannelse og senere voksenliv.

Visitation

Visitation og revisitation til Co-Teaching-tilbuddet følger kommunens allerede etablerede visitation- og revisitations-procedurer. Der bør være et fokus og en tæt opfølgning på om etablering af en Co-Teaching klasse vil øge antallet af børn der visiteres til specialundervisningstilbud.

Indstilling

Direktionen foreslår, at udvalget drøfter og anbefaler forslaget om etablering af Co-Teaching-klasse til Børne- og Skoleudvalget.

Vedtagelse i Sårbare Børn- og Ungeudvalget den 30-10-2019

SÅRBARE BØRNE-OG UNGEUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Anika Réé (V) og Court Møller (B) deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 6: Drøftelse af Sårbare Børn og Ungeudvalgets anbefalinger 5 og 6

19/20213

Resumé

Sårbare Børn- og Ungeudvalget har siden april 2018 gennem møder med bl.a. eksperter på området, workshops og besøg på skoler/daginstitutioner fået indsigt i og drøftet en række af de faglige, økonomiske og styringsmæssige udfordringer og dilemmaer, der kendetegner området.

På udvalgets møde den 1. maj 2019 fik udvalget fremlagt forslag til foreløbige anbefalinger, hvor udvalget besluttede at arbejde videre med syv overordnede anbefalinger, hvor hver anbefaling skal følges af en konkret handling: ”Det betyder, at...”. Med afsæt i de syv foreløbige anbefalinger fremlagde forvaltningen på udvalgets møde den 2. oktober forslag til konkrete handlinger ift. anbefalinger 1,3 og 4. På dette møde fremlægger forvaltningen forslag til konkrete handlinger ift. anbefalinger 5 og 6. På mødet vil udvalget få mulighed for en nærmere drøftelse af disse forslag.

Sagen forelægges Sårbare Børn- og Ungeudvalget til drøftelse.

Sagsfremstilling

På udvalgets møde den 1. maj 2019 besluttede udvalget at arbejde videre med syv foreløbige anbefalinger.

- 1.Tidlig, rettidig og rigtig indsats
- 2.Inklusion – læring og trivsel for alle
- 3.Light-modeller
- 4.Mere læring til udsatte børn og unge
- 5.Børn og unges stemme skal høres
- 6.Det er forældrenes og familiens børn
- 7.Robust faglighed og økonomi i Børn og familie.

På denne baggrund har forvaltningen konkretiseret anbefalingerne med forslag til ”Det betyder, at...”. På udvalgets møde den 2.oktober fremlagde forvaltningen forslag til konkret handling ift. anbefalinger 1, 3 og 4. På dette møde får udvalget mulighed for en tættere drøftelse af anbefaling 5 og 6 og således skabe et afsæt til forvaltningens efterfølgende udarbejdelse af udvalgets ønsker til konkrete anbefalinger og forslag.

I bilag til sagen fremgår de konkrete forslag til de to anbefalinger suppleret med forslag til forvaltningens konkrete videre arbejde: ”Det betyder, at...”.

Direktør Henning Bach Christensen og Børne- og Familiechef Helene Thorn vil på mødet gennemgå forslag til de to anbefalinger og forslag til forvaltningens konkrete videre arbejde.

Indstilling

Direktionen foreslår, at udvalget drøfter anbefaling 5 og 6.

Vedtagelse i Sårbare Børn- og Ungeudvalget den 30-10-2019

SÅRBARE BØRNE-OG UNGEUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Bilag

Sårbare Børn- og Ungeudvalg - anbefalinger 5 og 6